

Pārtikas un lauksaimniecības produktu ārējā tirdzniecība

PĀRSKATS PAR 2014.GADU

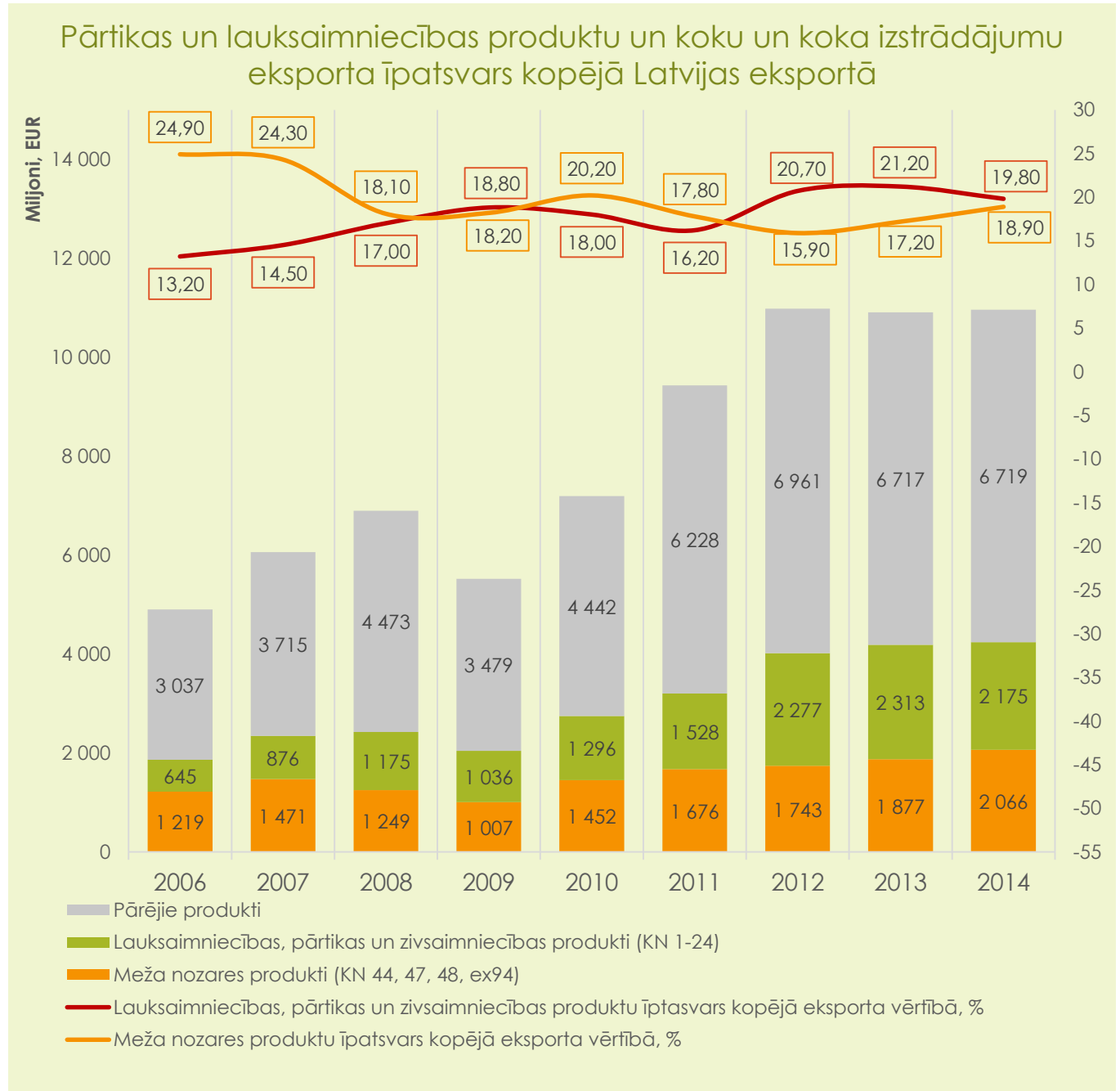
Sagatavoja Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departaments pēc EUROSTAT datiem (ietverts reeksports)

Jau trešo gadu pēc kārtas pārtikas un lauksaimniecības produkti ir viena no nozīmīgākajām Latvijas eksporta nozarēm, neskatoties pat uz šo produktu eksporta vērtības kritumu 2014. gadā.

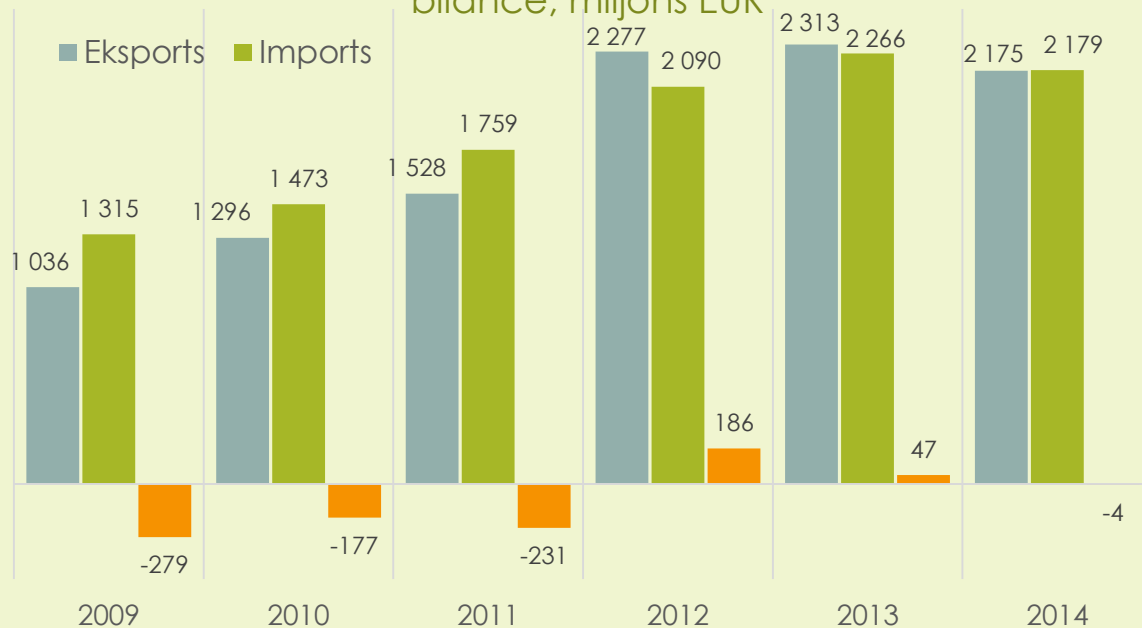
2014. gadā pārtikas un lauksaimniecības produktu eksports veidoja 19,8% no kopējās Latvijas eksporta vērtības.

Kopš 2009. gada eksporta vērtība samazinājās pirmo reizi - Latvijas pārtikas un lauksaimniecības produktu eksports 2014. gadā, salīdzinot ar 2013. gadu, samazinājās par 138 miljoniem EUR jeb 6%.

Koku un koka izstrādājumu eksports 2014. gadā veidoja 18,9%, tādā veidā ierindojoties otrajā vietā starp Latvijas nozīmīgākajām eksporta nozarēm.

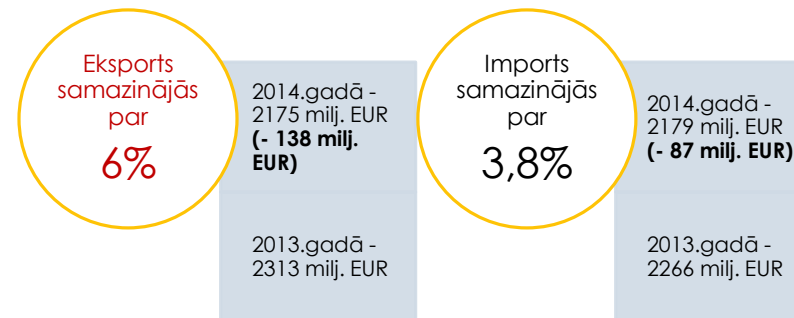

Pārtikas un lauksaimniecības produktu ārējās tirdzniecības bilance, miljons EUR

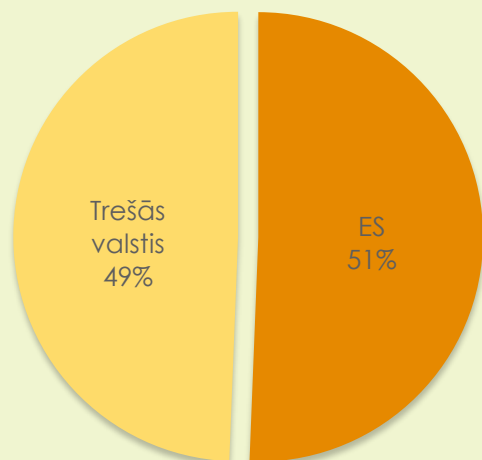
2014. gadā **samazinājās gan pārtikas un lauksaimniecības produktu eksports, gan to imports.**

Daudz straujāks vērtības samazinājums bija pārtikas un lauksaimniecības produktu eksportam nekā to importam:

2014. gadā, ņemot vērā eksporta vērtības straujāku samazinājumu, pārtikas un lauksaimniecības produktu **ārējās tirdzniecības bilance bija negatīva** - pārtikas un lauksaimniecības produktu eksports par 4 milj. EUR bija mazāks nekā šo produktu imports.

Pārtikas un lauksaimniecības produktu eksports uz ES un trešajām valstīm 2014. gadā

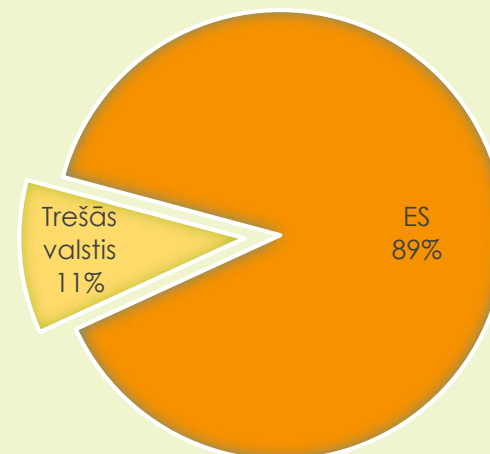

Pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta struktūrā eksports uz ES un trešajām valstīm veido gandrīz vienādu daļu – **51% produktu tiek realizēti ES iekšējā tirgū un 49% produktu tiek eksportēti uz trešajām valstīm.**

ES tirgus daļai eksporta struktūrā ir tendence samazināties: 2013. gadā tā bija 55%, 2012. gadā - 54%, 2011. gadā – 59%.

Tradicionāli pārtikas un lauksaimniecības produktu importa struktūrā imports no ES valstīm veido lielāko daļu – 2014. gadā **89% pārtikas un lauksaimniecības produktu tika ievesti no ES.**

Pārtikas un lauksaimniecības produktu imports no ES un trešajām valstīm 2014. gadā

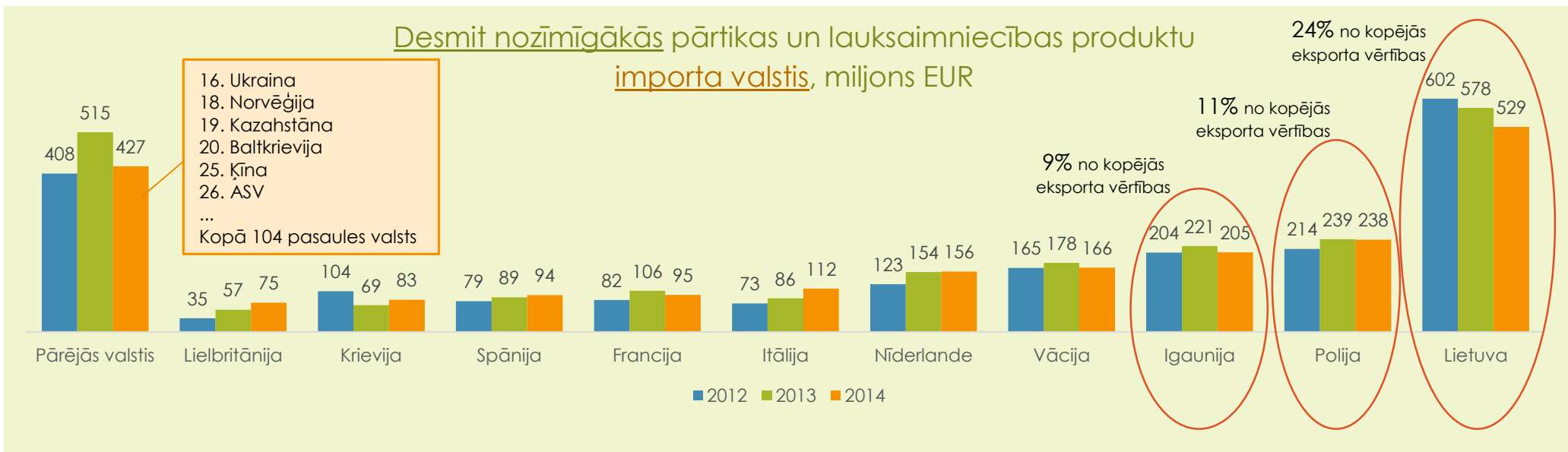
Desmit nozīmīgākās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta galamērķa valstis, miljons EUR

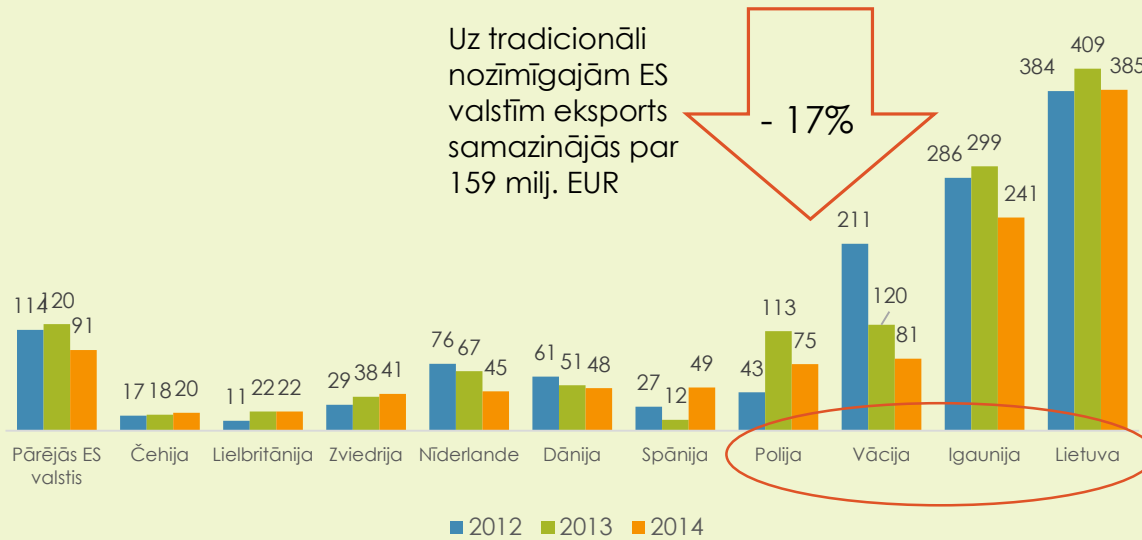
Krievija ir nozīmīgākā Latvijas pārtikas un lauksaimniecības produktu **eksporta galamērķa valsts**, uz kuru 2014. gadā tika eksportēti **30%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības.

Importa ziņā nozīmīgākā tirdzniecības partnervalsts ir Lietuva, no kuras 2014. gadā tika importēti **24%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa vērtības.

Desmit nozīmīgākās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa valstis, miljons EUR

Desmit nozīmīgākās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta galamērķa valstis ES valstu starpā, miljons EUR

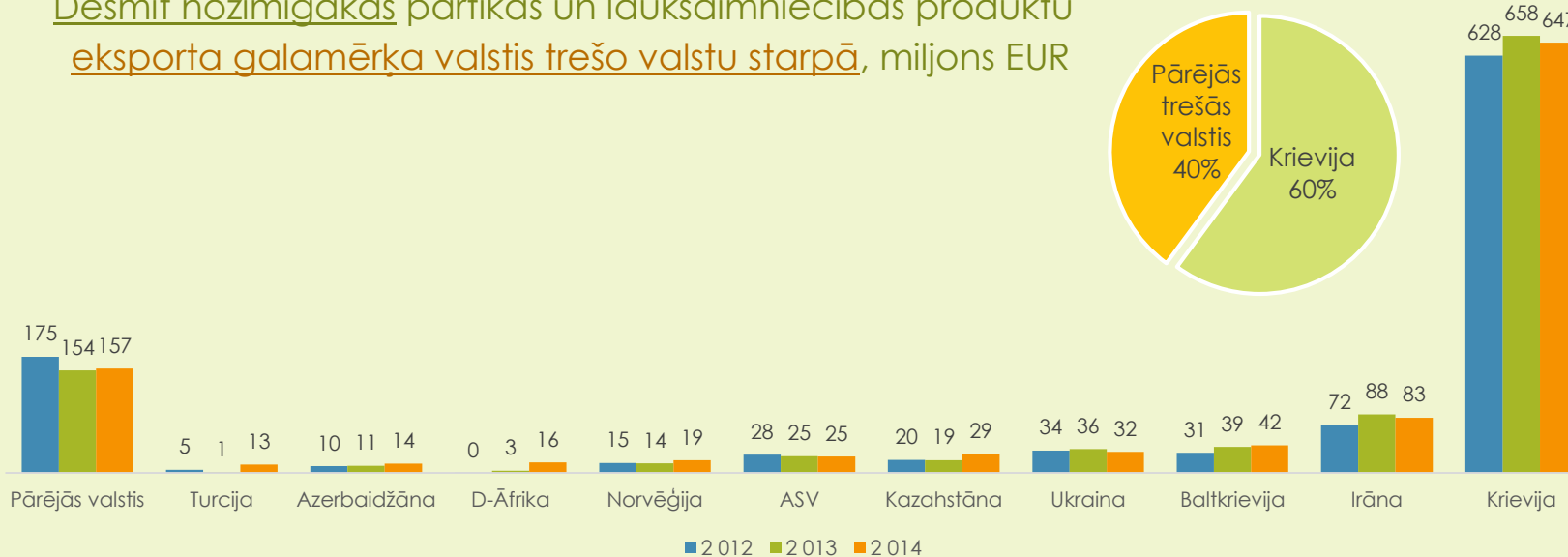
Latvija veic pārtikas un lauksaimniecības produktu eksportu uz visām 27 ES valstīm, starp kurām nozīmīgākā eksporta galamērķa valsts ir **Lietuva – 35%** no kopējās eksporta vērtības uz ES valstīm.

Uz tradicionāli nozīmīgākajām eksporta valstīm ES valstu starpā (Lietuva, Igaunija, Vācija, Polija), 2014. gadā eksports samazinājās – attiecīgi par 6%, 19%, 33% un 34%.

Uz šīm valstīm 2014. gadā eksports samazinājās plašam produktu klāstam.

Latvija veic pārtikas un lauksaimniecības produktu eksportu uz 144 pasaules valstīm, tomēr **Krievija ir tradicionāli nozīmīgākā partnervalsts** trešo valstu starpā. Eksports uz pārējām trešajām valstīm ir būtiski mazāks.

Desmit nozīmīgākās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta galamērķa valstis trešo valstu starpā, miljons EUR

Latvijas eksports uz Irānu, kas ir otra nozīmīgākā eksporta valsts trešo valstu starpā, ir 8 reizes mazāks nekā uz Krieviju.

2014. gadā eksporta vērtība uz Krieviju samazinājās par 11 milj. EUR jeb par nepilniem 2%.

Eksports 2014. gadā pieauga uz Kazahstānu, D-Āfriku, Turciju, kā arī uz atsevišķām Z-Āfrikas valstīm (Ēģipte, Lībija, Maroka), Kataru, Kongo, Keniju un Haiti.

IMPORTS

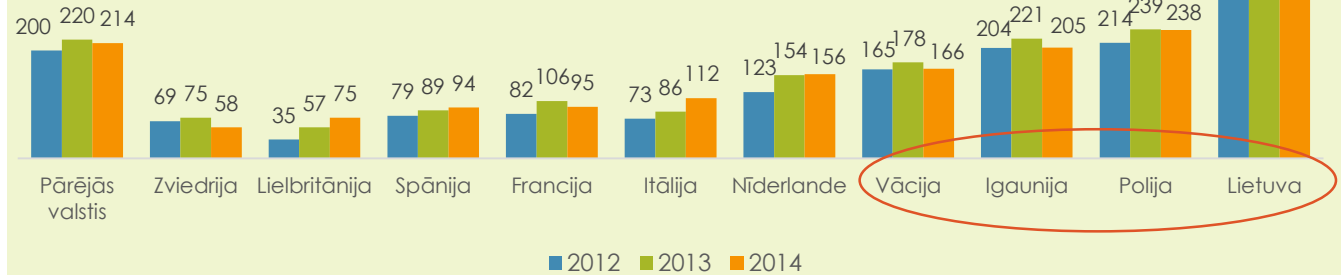
Latvija veic pārtikas un lauksaimniecības produktu importu no visām 27 ES valstīm, starp kurām nozīmīgākā importa valsts ir **Lietuva – 27%** no kopējās importa vērtības no ES valstīm.

No tradicionāli nozīmīgākajām importa valstīm ES valstu starpā (Lietuva, Polija, Igaunija, Vācija), 2014. gadā imports samazinājās – attiecīgi par 8%, 0,4%, 7% un 7%.

Desmit nozīmīgākās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa valstis ES valstu starpā, miljons EUR

No tradicionāli nozīmīgajām ES valstīm imports samazinājās par 78 milj. EUR

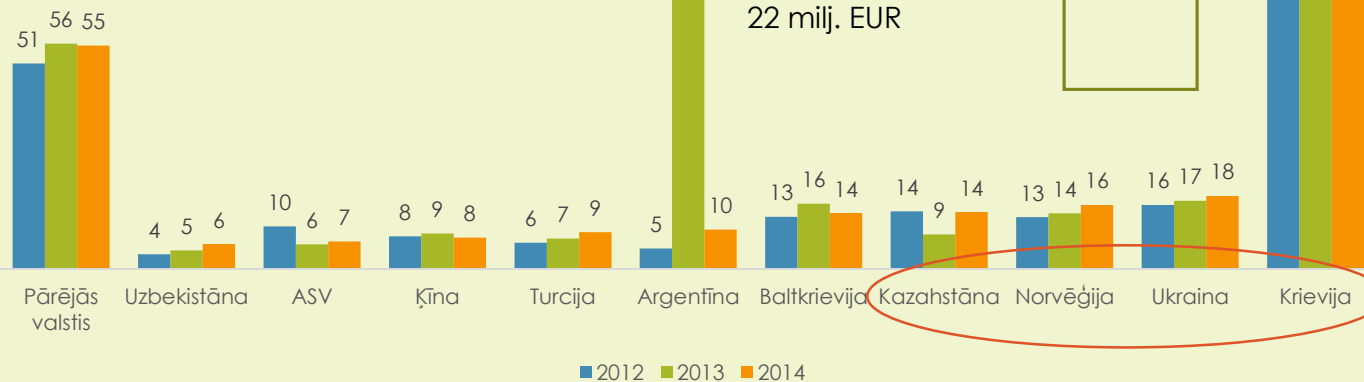
- 6%

Desmit nozīmīgākās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa valstis trešo valstu starpā, miljons EUR

No tradicionāli nozīmīgajām trešajām valstīm imports pieauga par 22 milj. EUR

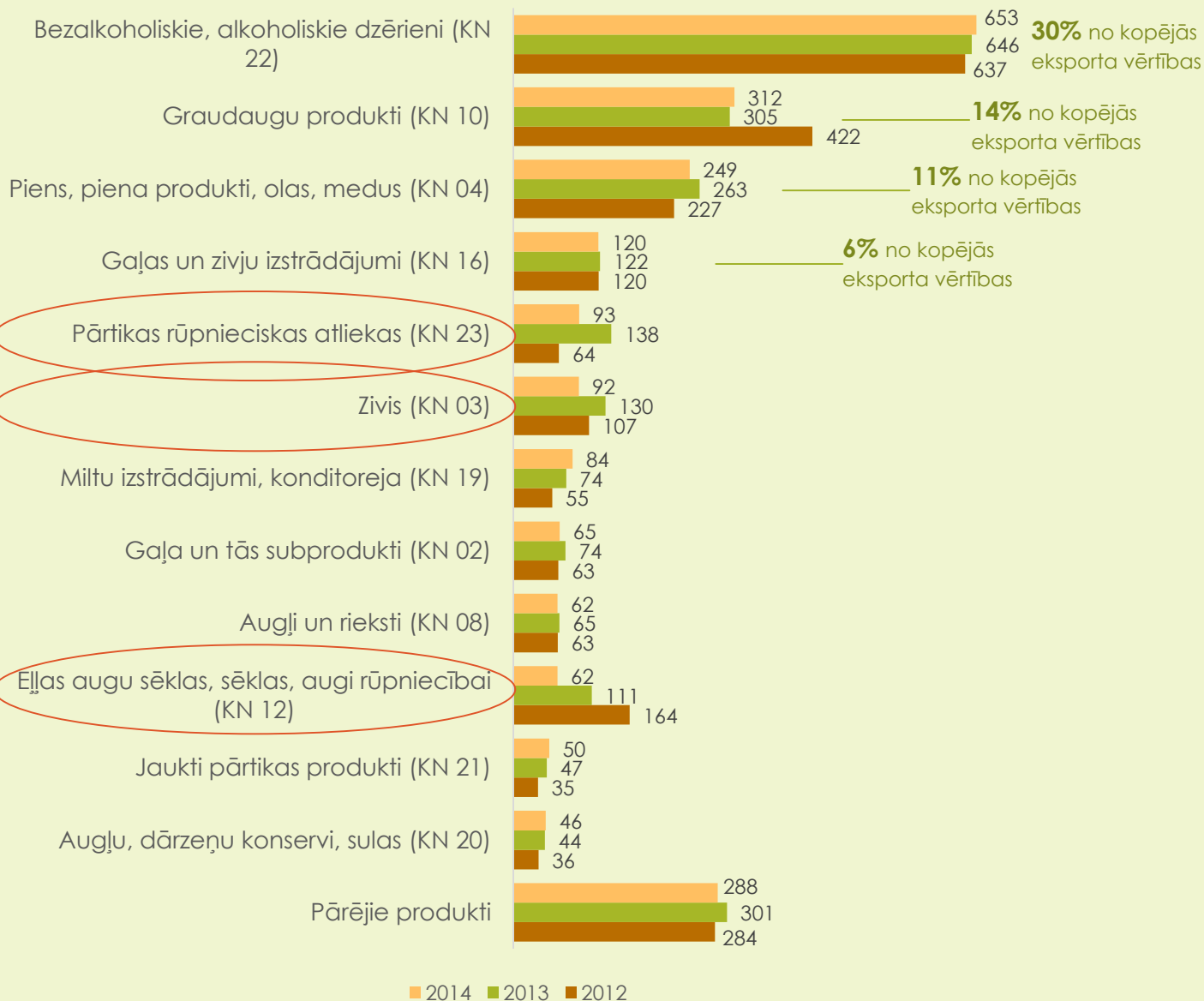
+ 20%

Latvija veic pārtikas un lauksaimniecības produktu importu no 77 pasaules valstīm, starp kurām nozīmīgākā importa valsts ir **Krievija – 35%** no kopējās importa vērtības no visām trešajām valstīm.

2014. gadā imports pieauga no Krievijas, Ukrainas, Norvēģijas, Kazahstānas, Turcijas, ASV, Uzbekistānas un citām trešajām valstīm.

Latvijas pārtikas un lauksaimniecības produktu eksports, miljoni EUR

Starp 12 nozīmīgākajām eksporta produktu grupām, 2014. gadā eksporta samazinājums bija 7 produktu grupām.

Visbūtiskāk eksporta vērtība samazinājās 3 produktu grupām:

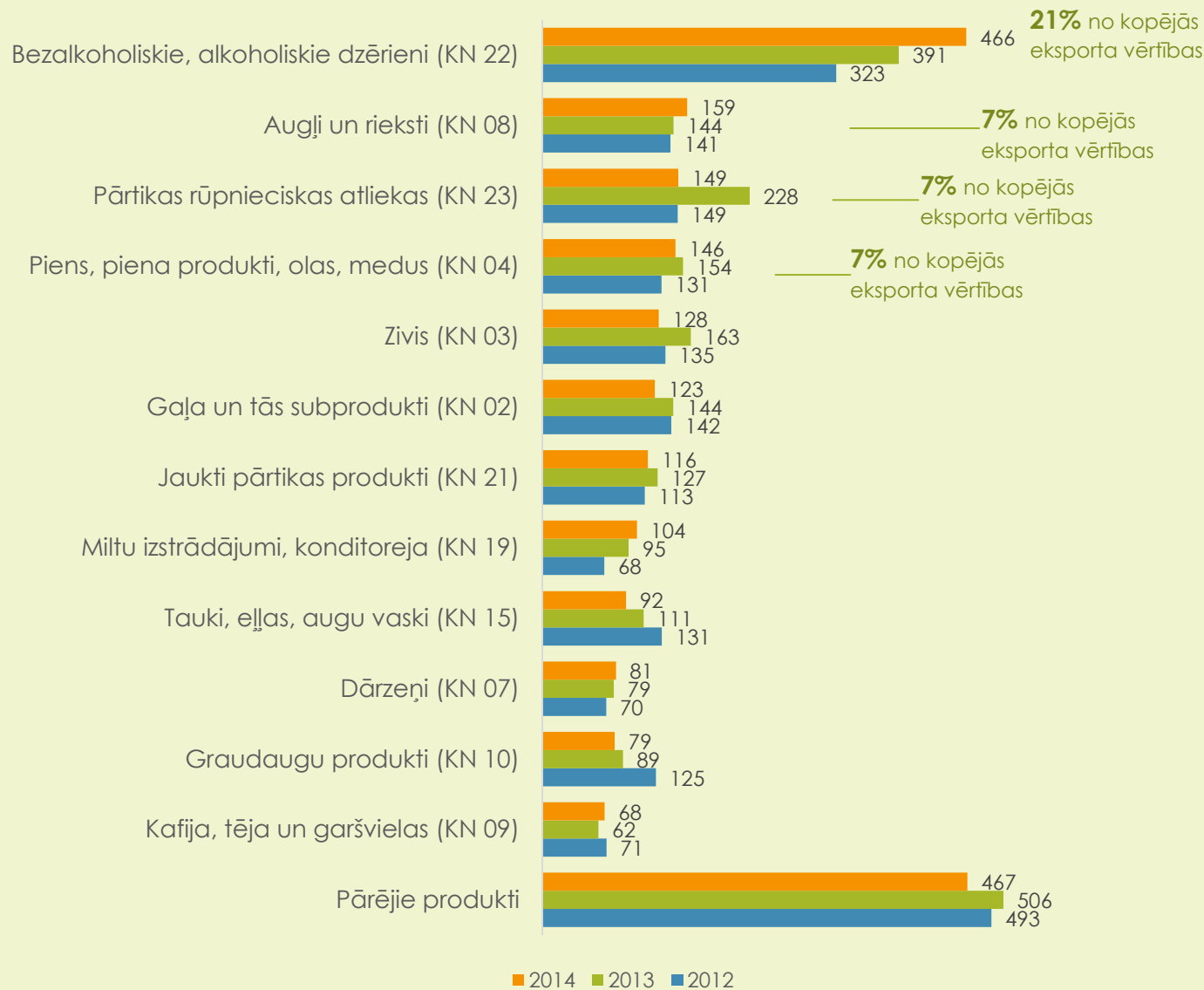
- eļļas augu sēklām** (būtiski samazinājās tieši rapšu vai ripšu sēklu eksports) → **- 44%** (48,5 milj. EUR),
- pārtikas rūpniecības atliekām** (būtiski samazinājās eļļas raušu, kas iegūti ekstrahējot sojas pupu eļļu, un izstrādājumu, kas izmantojami dzīvnieku barībā, eksports) → **- 33%** (45,2 milj. EUR)
- zivīm** (būtiski samazinājās lasis, laša fileja, kūpināts lasis, saldētas brētliņas) → **- 29%** (37,6 milj. EUR).

Kopējais **samazinājums ir 131 milj. EUR**, kas ir 95% no kopējā pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības samazinājuma.

Kopējais eksporta samazinājums
- 138 milj. EUR

Eksporta samazinājums eļļas augu sēklām, pārtikas rūpniecības atliekām un zivīm
- 131 milj. EUR

Latvijas pārtikas un lauksaimniecības produktu imports, miljons EUR

Starp 12 nozīmīgākajām importa produktu grupām, 2014. gadā importa samazinājums bija 7 produktu grupām.

Visbūtiskāk importa vērtība samazinājās 4 produktu grupām –

- pārtikas rūpniecības atliekas (- 34% jeb 78,4 milj. EUR),
- zivis (- 22% jeb 35,1 milj. EUR),
- gaļa un tās subprodukti (- 14% jeb 20,5 milj. EUR)
- tauki un eļļas (- 17% jeb 19,4 milj. EUR).

2014. gadā būtiski **pieauga šādu produktu imports:**

- bezalkoholiskie un alkoholiskie dzērieni (+ 19% jeb 74,1 milj. EUR),
- augļi un rieksti (+ 11% jeb 15,1 milj. EUR),
- miltu izstrādājumi, konditoreja (+ 10% jeb 9 milj. EUR),
- kafija, tēja un garšaugi (+ 11% jeb 6,9 milj. EUR).

Bezalkoholiskie un alkoholiskie dzērieni, augļi un rieksti, miltu izstrādājumi, konditoreja un kafija, tēja un garšaugi

+ 105,1 milj. EUR

Pārtikas rūpniecības atliekas, zivis, gaļa un tās subprodukti, tauki un eļļas

- 153 milj. EUR